

SAMLENOTAT

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
15. maj 2013

Rådsmøde (energi) den 7. juni 2013

Dagsorden	Side
1. Kommissionens forslag om ændring af Brændstofkvalitetsdirektivet og VE-direktivet (ILUC) - <i>Fremskridtsrapport</i>	2
2. Kommissionens meddelelse ”Et fungerende indre energimarked” - <i>Vedtagelse af rådskonklusioner i lyset af Det Europæiske Råd den 22. maj 2013</i>	14
3. Kommissionens meddelelse ”Energiteknologier og innovation” - <i>Politisk debat</i>	23
4. Eksterne energirelationer - <i>Orientering fra Kommissionen / Formandskabet</i>	26

1. Kommissionens forslag om ændring af brændstofkvalitetsdirektivet og VE-direktivet (ILUC)

KOM(2012) 595 Endelig

| Revideret notat

1. Resumé

Kommissionen har den 17. oktober 2012 fremsat et (samlet) direktivforslag til ændring af VE-direktivet og brændstofkvalitetsdirektivet. Det anføres i forslaget, at dets formål er at indlede overgangen til de biobrændstoffer, som giver betydelige CO₂-fortrængninger, når der også indrapporteres estimerede emissioner fra indirekte arealforskydninger (benævnt ILUC – indirect land use change). Med forslaget fastsættes der en grænse på 5 pct. for den andel, som biobrændstoffer og flydende biobrændsler baseret på fødevarer afgrøder kan bidrage med ved opfyldelse af målet om 10 pct. vedvarende energi i transport i 2020 i medfør af VE-direktivet. Der foreslås ingen 5 pct. grænse i brændstofkvalitetsdirektivet, ligesom der heller ikke findes andre reelle mekanismer, der begrænser anvendelsen af fødevarer baserede biobrændstoffer ud over de eksisterende bestemmelser i direktivet. Det anføres endvidere, at formålet er at skabe incitament til anvendelse af bæredygtige og avancerede biobrændstoffer derved, at sådanne biobrændstoffer kan tælle fire gange eller for nogle vedkommende dobbelt i forhold til opfyldelse af 10 pct. målet i VE-direktivet. Forslaget indebærer endvidere, at leverandører af brændstoffer skal indberette om CO₂-udledningerne fra de anvendte biobrændstoffer inklusiv de estimerede emissioner som følge af ILUC. Kommissionen skal inden 31. december 2017 foretage en vurdering af ændringernes effekt med hensyn til at begrænse ILUC-effekten, og skal om nødvendigt fremsætte forslag om at indføre ILUC-faktorer i bæredygtighedskriterierne fra 1. januar 2021. Forslaget kan have samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser.

| Formandskabet har sat sagen på dagsordenen for rådsmødet den 7. juni 2013 med henblik på orientering om fremskridtsrapport. Emnet har tidligere været debatteret på rådsmøde (energi) den 22. februar 2013 og rådsmøde (miljø) den 21. marts 2013.

2. Baggrund

Kommissionen har den 17. oktober 2012 fremsat forslag til ændring af VE-direktivet og brændstofkvalitetsdirektivet. Kommissionen har valgt at fremsætte dette som et samlet direktivforslag til ændring af de to direktiver.

Forslaget fremsættes med baggrund i VE-direktivets artikel 19, stk. 6. Ifølge denne bestemmelse skulle Kommissionen senest ved udgangen af 2010 have udarbejdet rapport om effekten af indirekte arealanvendelsesændringer (også benævnt ILUC; indirect land use change) på drivhusgasemissionerne fra biobrændstoffer og om fornødent forslag til imødegåelse heraf. Ved ILUC forstås, at når biobrændstoffer produceres på eksisterende landbrugsjord, og der fortsat er efterspørgsel efter fødevarer, kan dette føre til, at der produceres erstatningsfødevarer et andet sted, der ikke er beskyttet af bæredygtighedskriterier. Dette kan indebære ændringer i arealanvendelsen ved at fx skov ændres til landbrugsjord, hvilket indebærer, at der frigives en betydelig del CO₂-emissioner.

Forslaget er ledsaget af en såkaldt Impact Assessment vedrørende forslaget, udarbejdet af Kommissionen. Denne Impact Assessment er primært baseret på International Food Policy Institute's arbejde "Global trade and environmental impact study of the EU biofuels mandate" fra oktober 2011. Det noteres, at Kommissionen anser dette studie for at udgøre det bedste,

tilgængelige videnskabelige grundlag vedrørende de indirekte arealforskydninger forårsaget af biobrændstofforbruget i EU.

Forslaget er sendt parallelt til Rådet og EP med henblik på fælles lovgivningsprocedure. Forslaget forventes at skulle behandles efter TFEU artikel 192. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Kommissionen angiver, at forslagens formål er at indlede overgangen til de biobrændstoffer, som giver betydelige CO₂-fortrængninger, når der også indrapporteres estimerede emissioner fra indirekte arealforskydninger.

Det angives således, at forslaget sigter på:

- At begrænse andelen af konventionelle biobrændstoffer (som har risiko for at medføre ILUC effekt), der kan anvendes til opfyldelse af VE-direktivets mål om 10 pct. VE i transport i 2020
- At tilskynde til en større markedsindtrængen af avancerede biobrændstoffer (med lav risiko for ILUC-effekt)
- At mindske emissionerne fra produktionen af biobrændstoffer
- At forbedre rapporteringen vedrørende emissioner fra biobrændstoffer, således at den også omfatter estimerede ILUC-effekter

Med forslaget begrænses den andel, som biobrændstoffer og flydende biobrændsler baseret på fødevarer afgrøder kan bidrage med ved opfyldelse af målet om 10 pct. vedvarende energi i transport i 2020 i medfør af VE-direktivet. Den maksimale andel fastsættes til 5 pct. (-point). Der har ikke hidtil været en sådan maksimumsgrænse i VE-direktivet. Forslaget indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse i brændstofkvalitetsdirektivet.

Med forslaget om at begrænse anvendelse af 1. generationsbiobrændstoffer skabes der et begrænset marked for afsætning af 2. generationsbiobrændstoffer (dog kun for 2. generations biodiesel, da dette pt. er langt billigere at producere end 2. generations bioethanolprodukter). Generelt er 2. generationsbiobrændstoffer dyrere i produktion, og for at opveje dette kan sådanne biobrændstoffer tælle fire gange eller for nogles vedkommende dobbelt i forhold til opfyldelse af 10 pct. målet. De biobrændstoffer, som kan tælle fire gange, er biobrændstoffer baseret på bl.a. husholdningsaffald, industrielt affald, halm, husdyrgødning og visse restprodukter fra industrielle processer (rå glycerin m.m.). De biobrændstoffer, som kan tælle dobbelt, er biobrændstoffer baseret på bl.a. animalsk fedt, brugt stegeolie, lignocellulose materiale og nonfood cellulose materiale.

Minimumskravet til drivhusgasreduktion for biobrændstoffer og flydende biobrændsler fastsættes til 60 pct. for installationer, der tages i drift efter 1. juli 2014. Der er tale om en skærpelse, idet 60 pct. kravet efter de gældende regler først træder i kraft for installationer taget i drift efter 1. januar 2017. Omvendt forlænges perioden, hvor der på eksisterende anlæg kan anvendes biobrændstoffer med lav CO₂-fortrængning (35 pct.) med et år, hvilket er en lempe.

Forslaget indebærer endvidere, at leverandører af brændstoffer skal indberette om CO₂-udledningerne fra de anvendte biobrændstoffer inklusiv de estimerede emissioner som følge af ILUC, ligesom medlemsstaterne skal inkludere de estimerede ILUC-effekter i deres rapporter til Kommissionen om anvendelsen af vedvarende energi.

Kommissionen skal inden 31. december 2017 foretage en vurdering af ændringernes effekt med hensyn til at begrænse ILUC-effekten, og skal om nødvendigt fremsætte forslag om at indføre ILUC-faktorer i bæredygtighedskriterierne fra 1. januar 2021.

Der tillægges beføjelser til Kommissionen i form af delegerede retsakter til bl.a. at fastlægge metodologier vedrørende måling af drivhusgasemissioner mv.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om den kommende lovgivning.

5. Nærhedsprincippet

For så vidt angår forholdet til nærhedsprincippet, begrundet Kommissionen lovgivning på EU-niveau med, at Kommissionen i henholdsvis art. 19, stk. 6 og art. 7d, stk. 6 i de to gældende direktiver pålægges at adressere problematikken om ILUC. Det overordnede formål med ændringen af de to direktiver er at bidrage til reduktion af drivhusgasser. En måde at opfylde formålet på er at skabe et EU-marked for bæredygtige biobrændstoffer. På grund af ILUC-problematikkens komplekse og grænseoverskridende karakter kan medlemsstaterne ikke håndtere problematikken på nationalt niveau, hvorfor det er nødvendigt med EU-regulering af området.

6. Gældende dansk ret

Danmark har gennemført følgende direktiver på biobrændstofområdet:

- Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (VE-direktivet)
- Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/30/EF af 23. april 2009 om ændring af direktiv 98/70/EF for så vidt angår specifikationerne for benzin, diesel og gasolie og om indførelse af en mekanisme for overvågning og reduktion af emissionerne af drivhusgasser og om ændring af Rådets direktiv 1999/32/EF for så vidt angår specifikationerne for brændstof, der benyttes i fartøjer til sejlads på indre vandveje, og om ophævelse af direktiv 93/12/EØF (brændstofkvalitetsdirektivet)

Direktiverne er gennemført ved

- Lovbekendtgørelse nr. 674 af 21. juni 2011 om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser fra transport
- Lov nr. 276 af 27. marts 2012 om ændring af lov om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser fra transport og lov om fremme af vedvarende energi
- Bekendtgørelse nr. 1403 af 15. december 2009 om biobrændstoffers bæredygtighed m.v. med senere ændringer
- Energistyrelsens håndbog om dokumentation for biobrændstoffers bæredygtighed

7. Konsekvenser

Direktivforslaget – såvel som de gældende direktiver, og deraf affødte nationale love – giver olieselskaberne vide rammer for, hvorledes direktiverne skal opfyldes. Konsekvenserne af direktivforslaget er derfor meget afhængige af, hvordan olieselskaberne vælger at opfylde de forpligtelser, de pålægges. Dette vil på sin side bl.a. være afhængigt af, hvordan prisstrukturen udvikler sig på markederne for fossilt brændstof og de forskellige typer af biobrændstoffer.

Nedenfor gennemgås et skøn over direktivforslagets konsekvenser indenfor forskellige områder, og der tages udgangspunkt i det, der anses som de mest sandsynlige scenarier, men andre scenarier er mulige.

Forslaget vil medføre, at der reelt stilles krav om, at minimum 1,25 pct. af biobrændstofferne skal være 2.g. biobrændstoffer (f.eks. ethanol på halm og biodiesel på animalsk fedt). Med baggrund i de gældende regler er det hidtil forudsat, at der til opfyldelse af 10 pct. målet i VE-direktivet vil blive anvendt ca. 10 pct. 1.g. biobrændstoffer baseret på fødevareafgrøder (f.eks. ethanol på korn eller sukkerrør, og biodiesel på raps eller soja). Med Kommissionens forslag indføres der en maksimumsgrænse på 5 pct. for andelen af fødevarebaserede biobrændstoffer ved opfyldelse af 10 pct. målet. Da fødevarebaserede biobrændstoffer typisk er billigere end biobrændstoffer baseret på restprodukter eller affald, er det sandsynligt, at målet vil blive opfyldt med mindst 5 pct. fødevarebaserede biobrændstoffer og en andel af ikke-fødevarebaserede biobrændstoffer. Da de sidstnævnte typer af biobrændstoffer tæller dobbelt eller fire gange (afhængigt af råvaren) mod målet, vil en iblanding på helt ned til 1,25 procent kunne føre til opfyldelse af 10 pct. målet.

En samlet iblanding på 6,25 pct. vurderes dog ikke at være tilstrækkelig, da leverandørerne (olieselskaberne) også skal opfylde målet i brændstofkvalitetsdirektivet - hvor der ikke er regler om dobbelt og 4-dobbelt tælling - om, at vugge til grav emissionerne af drivhusgasser pr. energienhed skal reduceres med 6 pct. i 2020 i forhold til 2010 (målt som g CO₂ ækvivalenter pr. MJ). Der vil derfor være behov for en væsentligt højere iblanding end de nævnte 6,25 pct. (anslået til op i mod 10 pct). Som forslaget er udformet, ville leverandørerne have flere muligheder for at opfylde kravene. Dette kan f.eks. ske ved større anvendelse af 2.g. biobrændstoffer eller ved at øge iblandingsprocenten ved anvendelse af 1.g. biobrændstoffer. Der er også frihed mht. iblanding i hhv. benzin og diesel. Der er ifølge forslaget ikke nogen maksimumsgrænse for, hvor stor en procentdel fødevarebaserede biobrændstoffer, der kan iblandes med henblik på at opfylde 6 pct.-reduktionsmålet.

Samlet vurderes det umiddelbart, at forslaget vil skabe et lidt større marked for biobrændstoffer baseret på restprodukter og affald end med de gældende regler, men omfanget heraf vil afhænge af, hvordan olieselskaberne vælger at tilpasse sig de nye regler i lyset af den fremtidige prisstruktur. Det vurderes umiddelbart, at markedet for 2.g. biobrændstoffer i første omgang primært vil være biodiesel, da 2.g. biodieselproduktion ikke er markant dyrere end 1.g. biodiesel. Der anvendes allerede i dag 2.g. biodiesel i Danmark.

Forslaget om, at krav om 60 procent reduktion af emissionerne fra biobrændstoffer produceret på nye anlæg fremrykkes fra 2017 til 2014 forventes ikke at få væsentlig betydning, da der kun forventes opført få nye anlæg inden 2017. Forslaget om, at eksisterende anlæg vil kunne producere biobrændstoffer med lav fortrængning (35 pct.) i et år mere end efter de gældende regler, er en lempelse, som trækker i modsat retning og som kan give øgede emissioner.

Lovmæssige konsekvenser.

En vedtagelse af Kommissionens direktivforslag vil nødvendiggøre ændringer af den lovgivning, der er nævnt i afsnit 6.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Som nævnt ovenfor forventes det, at forslaget vil medføre, at der anvendes en lidt større andel af biobrændstoffer baseret på restprodukter og affald. Ved opfyldelse af de nye krav forventes der at være et statsligt provenutab. Statens indtægter fra CO₂-afgift på brændstof forventes stort set at være uændret, da den volumenmæssige anvendelse af biobrændstoffer ikke forven-

tes at ændre sig markant. Beregningerne er foretaget ud fra nogle skøn mht. fremtidige priser på biobrændstoffer, hvor især prisen for 2.g. biobrændstoffer, er behæftet med stor usikkerhed. Der er foretaget beregninger af flere cases for opfyldelse af kravene.

Forslaget forventes med denne forudsætning samtidig at føre til en marginal merpris for bilerne.

De samlede samfundsøkonomiske konsekvenser skønnes til at udgøre under 50 mio. kr.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at medføre væsentlige administrative konsekvenser for virksomhederne, da disse i forvejen skal overholde de gældende bestemmelser om bæredygtighed (drivhusgasemissionsforøgning m.v.) og indrapportere herom til de danske myndigheder. Bestemmelserne fremgår af de eksisterende direktiver (VE-direktivet og Brændstofkvalitetsdirektivet) og er gennemført i dansk lovgivning.

Som noget nyt indføres der med forslaget en rapporteringsforpligtelse for leverandørerne af brændstoffer vedrørende biobrændstoffernes ILUC-effekt, men denne rapportering medfører ubetydelige administrative byrder, da ILUC-faktorerne for de enkelte råvaretyper er fastlagt i direktivet, og da virksomhederne allerede skal indberette, hvilke råvaretyper der er anvendt.

Beskyttelsesniveauet

Forslaget om en maksimumsgrænse på 5 pct. for fødevarebaserede afgrøder vil ifølge Kommissionens Impact Assessment føre til en reduktion på lidt over halvdelen af de forventede, globale emissioner som følge af ILUC ved EU's opfyldelse af 10 pct. VE-målet i transport, sammenlignet med baselinescenariet. I baselinescenariet opfyldes 10 pct. VE-målet i transport i 2020 i langt overvejende grad med fødevarebaserede biobrændstoffer.

Det er Energistyrelsens umiddelbare vurderingen, at forslaget ikke vil føre til markante ændringer i niveauet for iblanding af biobrændstoffer, hverken i Danmark eller i EU. Drivhusgasemissionerne som følge af forslaget vil således være stort set uændrede.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i en bred kreds med frist d. 7. november 2012. Reaktionerne på forslaget varierer fra en holdning om, at Danmark bør afvise forslaget helt (NOAH) til at bakke op om forslaget som det foreligger (CO-industri og 3F). Hovedparten af høringsparterne har dog forslag til større eller mindre ændringer af forslaget, hvoraf de fleste koncentrerer sig om 2. generation biobrændstoffer herunder eventuelt iblandingskrav for disse, ILUC samt det foreslåede loft på 5 procent over 1. generation. Generelt angives det i mange af hørings svarene, at intentionerne med forslagene er gode, men at forslagene ikke vil opfylde intentionerne om at fremme af avancerede biobrændstoffer.

I det følgende resumeres høringsparternes tilkendegivelser vedrørende de væsentligste af de berørte elementer:

Udvikling af avancerede biobrændstoffer (2. generations biobrændstoffer) og tvungen iblanding.

DONG mener, at forslaget ikke i tilstrækkelig grad giver incitament til udviklingen og markedsføringen af 2. generations biobrændstoffer. Der vil i stedet kunne indføres en form for tvungen iblanding af 2. generations biobrændstoffer som nævnt i forslagets annek 9 punkt a, da dette vil give en større investorsikkerhed for investeringer i 2. generations biobrændstoffer.

Biorefining Alliance foreslår ligeledes krav om iblanding af 2. generation biobrændstoffer. Denne holdning støttes af Dansk Energi, der også bemærker, at 4-dobbelttælling ikke i tilstrækkelig grad sikrer fremme af 2. generations biobrændstoffer, og at forslaget ikke tilvejebringer den fornødne investorsikkerhed for udviklingen af 2. generations biobrændstoffer. CO-industri ser forslaget som et positivt skridt mod udviklingen af 2. generations biobrændstoffer, men også at forslaget ikke kan stå alene til sikring af udviklingen af 2. generations biobrændstoffer. Landbrug og Fødevarer opfordrer til, at der indføres et iblandingskrav for 2. generation biobrændstoffer, således at der allerede nu skabes incitamenter for produktion. Dansk Erhverv støtter en udfasning af 1. generations biobrændstoffer og indførelse af incitamenter til 2. generations biobrændstoffer, og anbefaler, at disse og fremmes mest muligt på dansk område. Dansk Erhverv mener også, at tvungen iblanding af 2. generations biobrændstoffer vil kunne støtte udviklingen og markedsføringen af avancerede biobrændstoffer. EOF anerkender, at forslaget vil styrke udviklingen hen mod øget brug af 2. generations biobrændstoffer. EOF mener dog, at fokus i høj grad bør være på om biobrændstoffer, 1. eller 2. generations biobrændstoffer, har en høj bæredygtighed. EOF mener videre, at såfremt de rette incitamenter til promovning af 2. generations biobrændstoffer ikke er til stede, bør 6 pct. målet i brændstofkvalitetsdirektivet revurderes. Hveiti og DAKA anfører, at begrænsningen i anvendelsen af 1. generations biobrændstoffer ikke automatisk vil medføre investeringer i 2. og 3.g, da disse fremtidige teknologier forventeligt vil blive tilknyttet 1. generations biobrændstof anlæg. Denne holdning støttes af Dansk Industri, der samtidigt anfører, at forslaget ikke tilvejebringer den nødvendige investorsikkerhed for udviklingen af 2. generations biobrændstoffer. NOAH påpeger, at grundlaget for beslutning om anvendelse af 2. generations biobrændstoffer hviler på et spinkelt grundlag, og at man er ved at gentage den oprindelige fejltagelse med at fastsætte bindende målsætninger for anvendelsen af biobrændstoffer, nu ved at satse massivt på ”avancerede biobrændstoffer”.

Rapportering af ILUC faktorer og revurdering af disse i 2017 m.h.p. evt. regulering i 2021.
Biorefining Alliance beklager, at der ikke er opnået enighed om bæredygtighedskriterier for ILUC og opfordrer til, at der medtages krav, som sikrer, at de 1. generation biobrændstoffer, som anvendes, er de mest bæredygtige. DONG Energy mener at ILUC er reel og bør indgå i reguleringen, men anerkender usikkerheden og anbefaler, at der tilvejebringes en sikrere vurdering tidligere end 2017 og i givet fald en regulering tidligere end 2021. Landbrug og Fødevarer mener, at ILUC er en bekymring som bør tages alvorligt, men at det eksisterende, faglige grundlag ikke er tilstrækkeligt. Mellemfolkeligt Samvirke, WWF, Greenpeace, DØR, DN, Verdens Skove og DOF mener at ILUC-faktorer bør tillægges de enkelte biobrændstoffer. NOAH mener, at det må kræves, at der gøres rede for alle emissioner i forbindelse med produktion og anvendelse af biobrændstoffer. NOAH mener videre, at de modeller, som Kommissionen har bygget deres impact assessment på – herunder ILUC-modelling – er misvisende. Dansk Industri og Hveiti anerkender, at ILUC kan have en betydning for CO₂-fortrængningen, men gør opmærksom på, at modellerne for ILUC er behæftet med betydelig usikkerhed og blandt andet ikke vægter den reelle værdi af side- og biprodukter, hvorfor de nuværende modeller ikke kan anvendes som reguleringsværktøjer. Dansk Energi anerkender også, at ILUC kan have en betydning, men mener, at det er for præmaturligt at benytte ILUC som reguleringsværktøj. Dog ønsker Dansk Energi at man hurtigere end foreslået når frem til konsensus om ILUC-faktorer. Emmelev anerkendes ligeledes principperne om ILUC, men er ikke enig i den af Kommissionen valgte modellering. En korrekt modellering af ILUC vil vise, at europæisk produceret vegetabilsk biodiesel vil begrænse CO₂-udledningen frem for en forøgelse af udledningen. DAKA er enig i, at ILUC kan være et reelt problem, men at der skal arbejdes videre med problemstillingen, før det kan bruges til regulering. EOF mener, at der fortsat hersker stor uenighed om effekten af ILUC blandt eksperter, og er derfor glad for, at ILUC ikke indgår i den direkte regulering, og mener samtidigt, at den heller ikke bør være en

del af rapporteringsforpligtelsen. Agro Industries påpeger, at anvendelse af produktionsjord i landbruget til dyrkning af energiafgrøder bør bringes til ophør med kompensation til de virksomheder, der forarbejder afgrøderne til brændstof for at sikre biodiversitet.

Loftet på 5 procent for konventionelle biobrændstoffer.

Biorefining Alliance støtter loftet og opfordrer til, at det ikke udvandes. DONG Energy støtter ligeledes loftet men påpeger, at det kun gælder i VE-direktivet, og at det derfor stadig vil være muligt at bruge 1. generation biobrændstoffer til at opfylde brændstofkvalitetsdirektivets mål. Landbrug og Fødevarer mener, at problematiseringen af 1. generation biobrændstoffer er for unuanceret, og at alle biobrændstoffer, som lever op til bæredygtighedskriterierne bør kunne anvendes. Forslaget giver ikke sikkerhed for, at de danske oliemøller fortsat vil kunne producere, hvad de gør i dag. Dansk Industri og Hveiti mener, at indførelsen af loftet vil kunne umuliggøre det for medlemsstaterne at opfylde 10 pct. forpligtelsen i 2020, da det kan blive svært at få etableret anlæg til avanceret biobrændstof inden for en overskuelig fremtid. Loftet vil ikke automatisk føre til de investeringer, der skal til for at sikre udviklingen af 2. generations biobrændstoffer. DAKA anfører, at det kan være problematisk for udviklingen af hele biobrændstofindustrien med et loft for konventionelle biobrændstoffer. Emmelev mener, at en skarp sondring mellem 1. og 2. generation biobrændstoffer er forfejlet og påpeger, at de begrænsninger, der allerede er indført i VE direktivet for 1. generations biobrændstoffer tillige med de nu foreslåede ændringer, vil medføre en udfasning af disse biobrændstoffer. Fremsættelsen af forslaget har med øjeblikkelig virkning stoppet de initiativer og investerings tiltag, der ellers var planlagt for traditionelle biobrændstoffer. Nordic Green mener, at opdelingen af biobrændstoffer vil kunne medvirke til at skabe et marked for de biobrændstoffer, der har lavest ILUC-effekt. Mellemfølkeligt Samvirke, WWF, Greenpeace, DØR, DN, Verdens Skove og DOF mener, at niveauet på 5 pct. er alt for højt.

Firedobbelttælling af biobrændstoffer på visse råvarer.

Biorefining Alliance frygter, at firedobbelttællingen reelt vil føre til mindre brug af 2. generation biobrændstoffer. DONG påpeger, at både dobbelttælling og firedobbelttælling begrænser markedet for biobrændstoffer og derved den samlede reduktion af udledninger fra transportsektoren. DONG påpeger også, at med forslaget vil Danmark blive tvunget til at dobbelttælle brugt fritureolie, og i praksis er det ikke muligt at sikre, at der ikke er tale om frisk olie. Landbrug og Fødevarer mener, at firedobbelttællingen vil reducere det krævede volumen af 2. generation og dermed modarbejde en kommerialisering af den spæde teknologi. Forslaget vil ikke have en positiv effekt i forhold til etablering af en dansk fuldskalaproduktion af 2. generation bioethanol. Nordic Green anfører, at dobbelt- og firedobbelttælling er gode instrumenter til at stimulere udviklingen af biobrændstoffer, der ikke har en ILUC-effekt. Hveiti, Dansk Energi og Dansk Industri påpeger, at indførelsen af dobbelt- og firedobbelttælling vil medføre, at den reelle iblanding af biobrændstoffer vil blive mindre og dermed reducere målsætningen. Baseret på hidtidige erfaringer udtrykker Dansk Erhverv tvivl om, hvorvidt dobbelt- og firedobbelttælling kommer til at virke. Emmelev mener, at den foreslåede indførelse af firedobbelttælling i realiteten er en kraftig nedsættelse af ambitionsniveauet for CO₂-reduktion i transportsektoren. EOF finder det ulogisk, at der er forskel på hvilken faktor de forskellige 2. generations biobrændstoffer ganges med, når det drejer sig om affaldsbaserede biobrændstoffer. DAKA påpeger, at firedobbelttælling ikke er et velegnet instrument til udvikling af nye teknologier. I stedet bør der udvikles specifikke målrettede programmer for markedsmodning af de enkelte teknologier. Mellemfølkeligt Samvirke, WWF, Greenpeace, DØR, DN, Verdens Skove og DOF finder, at dobbelttælling er utilstrækkeligt til at skabe incitament til at udvikle 2. generations biobrændstoffer. Tredobbelttælling er bedre end direkte statsstøtte til at skabe teknologineutralt incitament til udvikling af alle typer affaldsbaserede brændstoffer.

Bæredygtighedskravet for nye anlæg og eksisterende anlæg.

DONG Energy støtter fremrykning af krav om 60 procent CO₂-reduktion for biobrændstoffer produceret på nye anlæg, men mener ikke, at det i sig selv – uden ILUC faktorer – er nok til at undgå fejlinvesteringer.

Revision af regler for elkøretøjer.

DONG Energy og Dansk Energi foreslår, at hvis 4-dobbelttællingen for visse biobrændstoffer fastholdes, bør beregningen af elbilers bidrag til VE-målet også justeres opad, så elbiler ikke stilles ringere i forhold til i dag, da elbiler bidrager med høj energieffektivitet og positivt samspil med elnettet. Mellemfolkeligt Samvirke, WWF, Greenpeace, DØR, DN, Verdens Skove og DOF mener, at den eksisterende energieffektivitetskoefficient på 2½ gange for elbiler bør øges til fire gange, da en elbil er fire gange så energieffektiv som en bil med forbrændingsmotor, og leverer fire gange så stor GHG-reduktion som biler med forbrændingsmotor.

Methanol

Agro Industries mener, at den nuværende anvendelse af ethanol bør erstattes med methanol, da methanol i modsætning til ethanol ikke anvender landbrugsjord til produktionen. Med de gældende benzinstandarder kan der højst iblandes 3 pct. methanol, og Agro Industries mener, at det vil være nærliggende at hæve denne grænse for iblanding. Agro Industries foreslår endvidere, at alle hindringer for salg af methanolholdige benzinblandinger, herunder blender pumps, fjernes, ligesom bilproducenter og bilimportører skal pålægges at gøre flex-fuel vehicles tilgængelige senest i 2017.

Fødevarerikkerhed

NOAH, Mellemfolkeligt Samvirke, WWF, Greenpeace, DØR, DN, Verdens Skove og DOF udtrykker bekymring for forslaget indvirkning på fødevarerpriser og Mellemfolkeligt Samvirke, WWF, Greenpeace, DØR, DN, Verdens Skove og DOF opfordrer til total udfasning af 1. generations biobrændstoffer.

Sagen blev behandlet på klima-, energi- og bygningspolitisk specialudvalg den 22. januar 2013, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Generelt henholdte deltagerne på specialudvalgs mødet sig til deres fremsendte hørings svar. De grønne organisationer udtrykte stor enighed i hinandens synspunkter. På mødet blev følgende dog understreget:

Generelt

De fleste deltagere udtrykte tilfredshed med samlenotatet. De fleste grønne organisationer mente, at forslaget var et lille skridt i den rigtige retning, men at der fortsat manglede meget, før det kunne betegnes som et godt forslag. Dansk Industri bemærkede, at de to direktiver ikke kunne løse alle problemer i verden, og at man måtte have dette for øje, ligesom at det er vigtigt, at den danske regering kun baserer sin holdning på et solidt videnskabeligt grundlag. 92-gruppen mente, at forslaget stort set ikke vil have nogen effekt, hvorfor det bør ændres markant. 92-gruppen mente derfor, at den danske regering bør være meget offensiv på ændring af forslaget. WWF påpegede, at delmål er en god mekanisme også for at fremme vedvarende elektricitet i transportsektoren frem mod 2020.

Udvikling af avancerede biobrændstoffer (2. generations biobrændstoffer) og tvungen iblanding.

Biorefining Aliance anførte, at der er brug for forpligtende delmål for 2. generation fordelt på bioethanol og biodiesel. Målene bør indføres gradvist inden 2020. WWF og Danmarks Natur-

fredningsforening var enige i, at delmål for 2. generations biobrændstoffer var en farbar vej. Danmarks Naturfredningsforening ønskede endvidere, at der blev etableret en indfasningsplan for 2. generations biobrændstoffer. EOF udtrykte enighed i det ønskelige i mere 2. generations biobrændstof, men pointerede, at det også er vigtigt at sikre sig, at der vil være de mængder til rådighed, som en tvungen iblanding vil fordrer. Landbrug & Fødevarer påpegede, at 2. generations biobrændstof kan fremmes ved en tvungen iblanding på 2½ pct. 2. generation og 7½ pct. 1. generations biobrændstof.

Firedobbelttælling af biobrændstoffer på visse råvarer.

Biorefining Aliance mente, at dobbelt- og firedobbelttælling ikke giver tilstrækkeligt incitament til udvikling af 2. generations biobrændstoffer. Organisationen for Vedvarende Energi og WWF anser det som vigtigt, at firedobbelttælling også kommer til at gælde for el-biler og el-tog. Det Økologiske råd mente, at firedobbelttælling ikke vil virke.

Loftet på 5 procent for konventionelle biobrændstoffer.

Biorefining Aliance og WWF mente, at 5-% loftet er det højst acceptable, der, hvis det skal virke, også bør indføres i brændstofkvalitetsdirektivet. Mellemfølkeligt Samvirke synes, at det er godt, at de skadelige biobrændstoffer begrænses, og at regeringen skal holde fast i cappen, der også skal indføres i brændstofkvalitetsdirektivet. Der bør også indføres et decideret produktions- og forbrugsloft for biobrændstoffer. Det Økologiske Råd, WWF, Danmarks Naturfredningsforening og NOAH påpegede, at 1. generations biobrændstoffer bør udfases hurtigt. Dansk Industri mente også, at cappen kunne være et godt element, bare ikke i dens nuværende form, hvor alle afgrøder blev skåret over en kam, og hvor der derfor ikke blevet taget hensyn til regionale forskelle. Det er vigtigt at bemærke sig, at nogle 1. generations biobrændstoffer har en høj fortrængning af drivhusgasser og en lav ILUC-effekt. Landbrug & Fødevarer udtrykte, at der er fornuft i at bevæge sig mod øget brug af 2. generations biobrændstof, men understregede, at også 1. generations biobrændstoffer har stor værdi. Det blev i øvrigt oplyst, at Danmark kunne levere yderligere 10 mio. tons tørstof biomasse.

ILUC-faktorer

Det Økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening og Mellemfølkeligt Samvirke mente, at det er et stort tab, at der ikke indføres ILUC-faktorer i direktiverne. NOAH peger på, at Kommissionens tidsplan for ILUC-behandling skal fremrykkes, da ILUC skal håndteres. NOAH peger endvidere på, at også 2. generations biobrændstoffer kan være problematiske, særligt i forhold til import af biomasse. EOF, DI og Landbrug & Fødevarer finder det problematisk, at olieselskabernes forpligtes til at indrapportere ILUC-værdier, når der sættes spørgsmålstegn ved ILUC-modellernes validitet.

Fødevarerpriser

Mellemfølkeligt Samvirke vurderede, at udviklingen i fødevarerpriser gør, at forslaget er helt utilstrækkeligt, da hensynet til, at undgå stigende fødevarerpriserne ikke tilgodeses i nødvendigt omfang.

Energiafgrøder

Mellemfølkeligt Samvirke pointerede, at energiafgrøder kræver meget land til dyrkning og nævnte som eksempel herpå Jatrophaafgrøder i Afrika.

Biodiversitet

Danmarks Naturfredningsforening gjorde opmærksom på vigtigheden af, at reguleringen af biobrændstoffer hænger sammen med andre planer i denne forbindelse særligt biodiversitets-

målene, som Danmark er forpligtet under biodiversitetskonventionen, samt EU's vandrammedirektiv.

Forslag til direktiv om etablering af infrastruktur for alternative brændstoffer

Landbrug og Fødevarer har supplerende oplyst, at de vurderer, at Kommissionen burde have koordineret direktivforslaget om etablering af infrastruktur for alternative brændstoffer med forslaget om ændring af VE-direktivet og brændstofkvalitetsdirektivet. Landbrug og Fødevarer mener, at direktivforslaget om etablering af infrastruktur for alternative brændstoffer overser, at det er nødvendigt med et markedstræk for avancerede biobrændstoffer på samme måde som for elektricitet, brint og gas.

Landbrug og Fødevarer påpeger endvidere vigtigheden af, at der skabes investorsikkerhed for avancerede biobrændstoffer, og at dette kunne ske gennem indførelse af et obligatorisk iblandingskrav for avancerede biobrændstoffer.

Endvidere har Landbrug og Fødevarer supplerende gentaget sin opfordring til en endnu tættere dialog mellem Kommissionen og de danske myndigheder og landbruget og gør brug af den viden, som landbruget har om inden for området for biobrændstoffer, herunder i forhold til brug af land, afgrødevalg- og skift, biomassepotentialer m.v.

Sagen blev endvidere behandlet på klima-, energi- og bygningspolitisk specialudvalg den 13. maj 2013, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Vedvarende Energi opfordrer regeringen til at arbejde for, at energikoefficienten for elbiler øges fra de eksisterende 2,5.

Greenpeace bemærkede, at det eksisterende forslag ikke nødvendigvis vil skabe et større marked for 2.g biobrændstof, og at en evt. forøgelse primært ville ske inden for 2.g biodiesel. Endvidere så Greenpeace gerne at det fremgik klarere af notatet, om regeringen mener, at det tilstrækkelige grundlag er til stede for at indføre ILUC faktorer.

Biorefining Alliance udtrykte sig positivt overfor dele af et irsk kompromisforslag om tvungen iblanding af 2.g, der ville kunne fungere som incitament til udvikling af 2.g. Biorefining Alliance udtrykte samtidigt skepsis over dobbelt- og firedobbelttælling. Endelig så man gerne at regeringen arbejdede for et mere langsigtet mål som 2025.

EOF var skeptiske ift. dobbelt- og firedobbelttælling og spurgte ind til hvilke faktorer, der indgik ved beregningen af energikoefficienten for elbiler. EOF gjorde sig endvidere overvejelser om, hvorvidt det kunne være formålstjenligt med indførelse af en ILUC-faktor for elbiler. EOF påpegede, at hvis fristen for indførelse af ILUC-faktorer blev markant fremrykket ville det kunne give problemer i forhold til opfyldelsen af brændstofkvalitetsdirektivet, da der vil være færre biobrændstoffer, der kan anvendes til reduktion af drivhusgasser.

92-gruppen fandt den såkaldte reviewklausul i Kommissionens forslag, efter hvilken der – om fornødent - skal fremsættes nyt ILUC-forslag senest i 2021, for langsigtet. Denne dato bør rykkes betydeligt frem. 92-gruppen mente endvidere at forslaget som det ser ud i dag tilgodeser industrien, og at klimaeffekten af forslaget er ikke eksisterende.

Landbrug og Fødevarer henviste til deres hørings svar og opfordrede til, at det sikres, at der kommer gang i udbygningen af biobrændstofproduktionen i Danmark, og at 2.g biobrændstof-

fer har mange kvaliteter. Landbrug og Fødevarer udtrykte endvidere skepsis over for det videnskabelige grundlag for ILUC.

Det Økologiske Råd mente, at det ikke ville være farbart med en ILUC-faktor på elbiler, da denne vil være meget afhængig af elsystemerne i de enkelte medlemsstater, og der derved ikke vil være et ensartet grundlag af udarbejde ILUC-faktoren på. Det Økologiske Råd efterlyste endvidere oplysninger om, hvad der skal ske på området i 2030. Det Økologiske Råd og 92-gruppen fremkom med forskellige syn på metoden til opgørelse af hvor meget grøn strøm, der er i medlemsstaternes elmix til brug for elbiler.

Mellemfølkeligt Samvirke mente, at 5 % cappen bør indføres i både VE- og brændstofkvalitetsdirektivet, og at der også bør være fokus på de sociale faktorer.

NOAH udtrykte generel skepsis over for biobrændstoffer, og påpegede, at der også kan være problemer ved anvendelse af 2.g biobrændstoffer.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En gruppe lande er skeptiske over for forslaget, herunder om en maksimumsgrænse på 5 procent fødevarerbaserede biobrændstoffer i VE-direktivet.

En mindre gruppe medlemsstater har tilkendegivet, at de ønsker en opstramning af forslaget. F.eks. ønsker enkelte lande at maksimumsgrænsen på 5 pct. også indføres i brændstofkvalitetsdirektivet, ligesom enkelte ønsker ILUC-faktorer indført nu eller alternativt støtter en hurtigere indførelse af ILUC faktorer end foreslået af Kommissionen.

Enkelte lande har udtrykt interesse for at indføre tvungen iblanding af 2.g. Der har også været foreslået indførelse af separat loft over 1. g biodiesel, hvilket enkelte lande viste interesse for.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen arbejder for at skabe en grøn økonomi i vækst og omstille energi- og transportsystemet til at være baseret på 100 pct. vedvarende energi i 2050. Dette bidrager både til at mindske afhængigheden af knappe fossile ressourcer og til at imødegå klimaudfordringerne. I lyset af den økonomiske situation skal det så vidt muligt ske på en måde, der er omkostningseffektiv og som understøtter den økonomiske genopretning og konsolideringen af de offentlige finanser.

Regeringen finder at omlægningen til vedvarende energi i transportsektoren er en særlig udfordring. På længere sigt vil elbiler kunne spille en vigtig rolle, men på kort sigt er biobrændstoffer den mest oplagte måde at opfylde målsætningen om øget anvendelse af vedvarende energi i transportsektoren. Det er dog vigtigt, at der anvendes bæredygtige biobrændstoffer, der medfører reelle drivhusgasreduktioner og ikke indirekte fører til rydning af skov- eller andre naturområder (indirekte ændringer i arealanvendelsen) eller er med til at presse fødevarerpriserne i vejret. Regeringen arbejder derfor for, at bæredygtigheden af biobrændstoffer skal sikres.

Regeringen hilser det velkomment, at Kommissionen nu er kommet med et forslag, som sætter biobrændstoffers bæredygtighed på dagsordenen. Regeringen vil dog arbejde for en styrkelse af Kommissionens forslag og i øvrigt undgå udvanding af det eksisterende regelsæt.

Regeringen vil blandt andet arbejde for, at den foreslåede maksimumsgrænse for 1. generations biobrændstoffer på 5 pct. udvides til også at omfatte brændstofkvalitetsdirektivet og

sænkes til 4 pct., således at der sker en reel begrænsning i den fremtidige efterspørgsel efter de mere problematiske, fødevarerbaserede biobrændstoffer.

Endvidere vil regeringen arbejde for, at der indføres et krav om, at minimum 2 pct. point af VE-direktivets 10 pct. mål skal opfyldes ved brug af biobrændstoffer, der anvender råmaterialer, der er særligt bæredygtige og derfor tæller fire gange (svarende til 0,5 pct. nominel iblanding). Formålet er at skabe bedre vilkår for teknologiudvikling og en bredere råvarebasis (restprodukter og affald) for produktion af biobrændstoffer, da der skabes et særskilt marked for denne type biobrændstoffer.

Regeringen ser gerne, at ILUC-faktorer indgår som del af bæredygtighedsfaktorerne for biobrændstoffer, under forudsætning af, at det tilstrækkelige grundlag herfor er til stede. Kommissionen bør derfor fremskynde arbejdet frem mod at kunne indarbejde disse.

Endelig foreslår regeringen, at beregningsmetoderne for indregning af bidraget fra VE anvendt i elbiler revideres, så reguleringen reelt afspejler elbilernes højere energieffektivitet og anvendelsen af VE-baseret strøm i det fremtidige energiforsyningssystem, samtidig med at denne teknologi reelt fremmes på lige vilkår med 2.g biobrændstoffer

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg d. 8. februar og d. 1. marts 2013. Grund- og nærhedsnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. november 2012.

2. Kommissionens meddelelse ”Et fungerende indre energimarked”

- vedtagelse af rådskonklusioner i lyset af Det Europæiske Råd den 22. maj 2013

KOM 2012(663)

Nyt notat

1. Resumé

Den 3. liberaliseringspakke for el og gas blev vedtaget i 2009 med frist for gennemførelse i de nationale lovgivninger i marts 2011, men der er væsentlige forsinkelser i mange medlemslande. For at sætte mere gang i processen vedtog Det Europæiske Råd i februar 2011, at Det Indre Marked for energi skulle være gennemført i 2014. Formålet med meddelelsen, som blev fremlagt den 15. november 2012, er at lægge op til en drøftelse, der skal sikre en succesrig gennemførelse af det indre marked for energi. I meddelelsen gennemgås de fremskridt, der er gjort, og det påvises hvad der udestår for at der kan opnås et reelt velfungerende indre marked for el og gas. Meddelelsen slutter med en handlingsplan, der rummer 20 konkrete initiativer, som Kommissionen enten har påbegyndt eller agter at påbegynde i den kommende tid og afslutte inden for de følgende to år. Initiativerne sigter på at sikre gennemførelsen af direktiverne, øge forbrugernes kompetencer og aktive deltagelse, modernisere EU's energisystemer og sikre at medlemsstaternes ikke intervenserer i energisektoren på en måde, der forhaler gennemførelsen af det indre energimarked

På rådsmødet den 3. december 2012 var meddelelsen genstand for en første udveksling af synspunkter, og på rådsmødet den 22. februar 2013 fandt der en politisk drøftelse sted.

Det irske formandskab har fremlagt rådskonklusioner med henblik på vedtagelse på rådsmødet den 7. juni 2012.

2. Baggrund

Den 3. liberaliseringspakke for el og gas blev vedtaget i 2009 med frist for gennemførelse i de nationale lovgivninger i marts 2011. En række medlemslande har fortsat ikke foretaget den nationale gennemførelse af pakken, og desuden udestår en række konkrete foranstaltninger, herunder for eksempel fastlæggelse af bindende fælles tekniske retningslinjer og såkaldte grid-codes for netadgang. For at sætte mere gang i processen vedtog Det Europæiske Råd i februar 2011, at Det Indre Marked for energi skulle være gennemført i 2014.

Med meddelelsen vurderer Kommissionen de fremskridt, der er gjort, samt peger på det, der udestår og fremlægger en handlingsplan. Som opfølgning på meddelelsen har Formandskabet fremlagt forslag til rådskonklusioner.

3. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at opnå tilslutning til en opfølgning på meddelelsen om det indre marked for energi, der kan støtte en succesrig gennemførelse af det indre marked for energi.

Hovedpunkterne i rådskonklusionerne er, at Rådet

- henviser til Det Europæiske Råds konklusioner fra februar 2011, som besluttede at det indre energimarked skal være gennemført i 2014 og at intet medlemsland skulle forblive isoleret fra EU's el- og gasnet i 2015,
- understreger det betydelige bidrag som det fuldt gennemførte indre energimarked vil give ikke bare til alle de tre søjler i EU's energipolitik: bæredygtighed, konkurrence-

dygtighed og forsyningsikkerhed, men også til EU's beskæftigelses- og vækstdagsorden, energi- og klimamålsætninger, styrkelse af EU's eksterne energipolitik og til reduktion af EU's eksterne afhængighed,

- bekræfter Rådets fulde engagement og forpligtelse til korrekt og hurtig gennemførelse af EU-lovgivningen vedr. det indre energimarked,
- inviterer alle medlemsstater, under hensyntagen til forpligtelser til offentlige tjenesteydelser, til gradvist at udfase eksisterende prisregulering, medmindre den er rettet mod veldefinerede grupper af sårbare forbrugere eller er begrundet i engrosmarkeder, der ikke kan være konkurrenceudsatte på grund af deres geografiske natur eller deres midlertidigt isolerede karakter,
- opfordrer medlemsstaterne til at udfase miljømæssigt skadelige subsidier,
- understreger betydningen af at gennemføre markedsmodellen for el og gas og at vedtage de retningslinjer og netværkskoder, der kan sikre at det indre energimarked fungerer optimalt. Specielt understreges behovet for at forbedre kapacitetsudnyttelsen,
- understreger medlemslandenes forpligtelse til at sikre tilstrækkelig elproduktionskapacitet og forsyningsikkerhed for forbrugerne, idet det dog fastslås, at markedet har en nøglerolle at spille med hensyn til at sikre det fornødne incitament til investeringer i kapacitet mv.
- understreger betydningen af en tilstrækkeligt udbygget energiinfrastruktur og opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til hurtig gennemførelse af forordningen om transeuropæiske energinet,
- fremhæver den positive betydning den tredje energipakkes unbundlingregler har på udviklingen af infrastrukturen og konkurrencen og inviterer Kommissionen til at fremlægge retningslinjer for institutionelle investorer, der ønsker at investere i både elproduktionskapacitet og energiinfrastruktur,
- anerkender problemet med de såkaldte "loop-flows" og foreslår markedskonforme løsninger samt øget regionalt samarbejde,
- understreger den store rolle, energieffektivisering kan spille for at løse mange af de udfordringer, det indre energimarked står over for, og fremhæver derfor vigtigheden af en hurtig gennemførelse af energieffektiviseringsdirektivet,
- fremhæver at forbrugerne bør spille en central rolle i udviklingen af det indre energimarked og foreslår en række tiltag der skal styrke forbrugernes engagement, herunder effektiv information og uddannelse, prissammenligningsinstrumenter, administrativ forenkling af leverandørskift og udrulning af "smart meters" mv.
- støtter forskning og udvikling vedrørende smart grids og opfordrer medlemslandene til at udarbejde nationale planer for smart grids,
- understreger at stillingtagen til tilstrækkelig elproduktionskapacitet bør finde sted på nationalt eller regionalt niveau, og at initiativer der kan øge gennemsigtigheden i de anvendte metoder og praksisser for vurdering af tilstrækkelighed er velkomne,
- understreger videre, at statslige indgreb i det indre energimarked for at sikre tilstrækkelig kapacitet må finde sted inden for EU's lovgivning og bør først gennemføres efter

overvejelse af forhåndenværende alternativer – herunder specielt fremme af efterspørgselsmekanismer og energieffektivisering samt øget overføringskapacitet på grænseoverskridende kabelforbindelser,

- støtter Kommissionens handlingsplan for det indre energimarked og anmoder Kommissionen om at fortsætte arbejdet med at implementere planen, og
- understreger at Rådet i slutningen af 2014 agter at vende tilbage og vurdere gennemførelsen af rådskonklusionerne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, da der alene er tale om en meddelelse samt rådskonklusioner.

6. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for gældende dansk ret, da der alene er tale om en meddelelse samt rådskonklusioner.

7. Konsekvenser

Der redegøres ikke for konsekvenserne, idet der alene er tale om en meddelelse samt rådskonklusioner. I det omfang de foreslåede initiativer udmøntes vil nogle af dem i varierende omfang medføre øgede omkostninger. Det gælder især initiativer vedrørende infrastrukturen. Der vil være behov for nærmere vurdering af de statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med konkret udmøntning.

Samtidig forventes handlingsplanen at indebære en bedre funktionalitet af det indre marked for energi med de deraf følgende positive økonomiske konsekvenser.

Additionelle udgifter afholdes inden for eksisterende rammer.

8. Høring

Rådskonklusionerne har ikke været sendt i høring.

Meddelelsen blev sendt i bred høring med frist den 10. december 2012. Meddelelsen blev desuden behandlet på klima-, energi- og bygningspolitisk specialudvalg den 2. november, 2012, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Det Økologiske Råd støtter udvikling af dynamiske elpriser, og henviser til, at varmesiden skal inkluderes i forhold til den dynamiske prissætning.

Dansk Energi nævnte, at det er vigtigt at fremme incitament for investeringer i energimarkedet for finansielle investorer både ift. produktion og distribution.

Ved høringsfristens udløb den 10. december var der indkommet høringssvar fra hhv. Dansk Energi, DONG Energy A/S, Dansk Industri (DI), Vindmølleindustrien, Vedvarende Energi, Greenpeace, Advokatsamfundet, Danmarks Almene Boliger, Dansk Fjernvarme og CO-

industri. De fire sidstnævnte meddelte, at man ingen bemærkninger havde. Resultatet af høringen kan resumeres således:

Generelle bemærkninger

Greenpeace har ikke afgivet generelle bemærkninger. Alle øvrige høringsparter hilser meddelelsen velkommen og støtter dens overordnede budskaber, bortset fra Vedvarende Energi, som finder at meddelelsen giver et fordrejet billede af behov for og udvikling af de indre el- og gasmarkeder.

Gennemførelse af eksisterende lovgivning

Dansk Energi finder det positivt, at Kommissionen har fokus på implementering af den allerede vedtagne EU lovgivning, frem for blot at komme med nye direktiver og forordninger. Også DONG Energy A/S støtter Kommissionens krav om rettidig implementering som en central forudsætning for at opnå et omkostningseffektivt energisystem med en stigende andel af vedvarende energi. DONG Energy A/S anbefaler i den sammenhæng, at meddelelsen bliver en rettesnor for det af regeringen igangsatte reguleringseftersyn af elsektoren.

Detailmarkedet og regulerede priser

Dansk Energi deler Kommissionens syn på, at den omfattende brug af prisreguleringer, som stadig finder sted i en lang række EU-lande, hindrer, at leverandørerne kan tilbyde attraktive tjenester og skræddersyede, dynamiske prissætningsordninger. Samtidig virker regulerede priser afskrækkende på nye markedsdeltagere, som ellers vil kunne konkurrere med allerede etablerede virksomheder. Dansk Energi er endvidere enig i Kommissionens betragtning, at selvom der med regulerede priser kan opnås dækning af omkostningerne, så er ulempen, at det ikke sender det rette prissignal til at sikre effektive investeringer. Investorerne opfatter dem snarere som et tegn på politisk indgriben, hvilket kvæler investeringerne.

DONG Energy A/S finder, at priser generelt bør fastsættes på et marked, hvor udbydere konkurrerer og hvor forbrugere forfølger de bedste handler. Det bør også gælde for energipriser i detailledet.

DI er enig med Kommissionen i, at enhver regulering af markedets energipriser snarest skal fjernes. Der bør skelnes skarpt mellem prisregulering og forsyningspligt. Her savnes flere konkrete udspil fra Kommissionen til, hvordan forsyningspligten bør organiseres. En given forsyningspligt bør tage udgangspunkt i ”supplier of last resort”.

Sårbare kunder/beskyttelse af forbrugere

Vedvarende Energi kritiserer meddelelsens synspunkt om, at det væsentligste redskab til beskyttelse af forbrugere er en øget konkurrence indenfor husholdningssegmentet af el- og gasmarkederne. Vedvarende Energi noterer, at der samtidig nævnes eksempler på kombination af elsalg med teleabonnementer, som et positivt eksempel. Der nævnes intet om behovet for at et organ til beskyttelse af forbrugere. Der er efter Vedvarende Energis vurdering behov for at kræve simpelhed i el- og gastilbud, så forbrugerne kan overskue de forskellige tilbud og sammenligne dem. Ved at kombinere el- og gasleverancer med f.eks. telefonabonnementer kan det være meget svært at sammenligne de forskellige tilbud. Den slags abonnementer bør derfor undgås. Til gengæld kan der være fordele ved at kombinere el- og gassalg med salg af energi-besparelser og evt. vedvarende energi, for at støtte omstillingen til vedvarende energi. Vedvarende Energi mener ikke, at øget konkurrence på forbrugermarkedet kan beskytte alle forbrugere mod højere priser. Uden nationale organer, der kan sikre rimelige priser for småforbrugere, vil øget konkurrence snarere give højere priser for de små forbrugere end lavere priser.

Dansk Energi er positivt indstillet overfor, at Kommissionen i 2013 vil fremlægge retningslinjer for definitionen af ”udsatte kunder”, så der kommer mere ensartethed i, hvordan forskellige EU lande bruger dette som argument for regulerede priser.

Nationale kapacitetsmarkeder

Dansk Energi peger på, at der i landene omkring Danmark er en række igangværende nationale initiativer til at indføre kapacitetsbetalinger. Sverige og Finland har i mange år haft strategiske reserver til at dække tilstrækkelig kapacitet i spidslasttimer. England indfører i 2013 kapacitetsbetaling. Belgien, Frankrig og Tyskland diskuterer p.t. intensivt om kapacitetsbetalinger skal indføres i 2015. Problematikken omkring forsyningssikkerhed og manglende kapacitet opstår, da indtjeningen på de europæiske kraftværker, herunder også de danske, ikke kan få afdækket de faste omkostninger (kapacitet) via elmarkederne.

Dansk Energi noterer sig, at Kommissionen udtrykker bekymring over manglen på en europæisk tilgang til imødegåelse af udfordringerne for forsyningssikkerheden. Kommissionen påpeger, at hvis et kapacitetsmarked ikke er veldesignet, kan det hindre markedsintegrationen i Europa. Det er Dansk Energi enig i, og ser derfor frem til den af Kommissionen nyligt lancerede offentlige høring, som skal afdække behovet for kapacitetsmekanismer i Europa, samt Kommissionens evt. efterfølgende retningslinjer for design af kapacitetssystemer. Det er for Dansk Energi afgørende, at de nationale kapacitetssystemer, der er undervejs, er markedsbaserede og i overensstemmelse med lige og fair konkurrencevilkår for alle aktører på tværs af lande grænser.

Dansk Energi lægger derfor afgørende vægt på, at der startes en transparent diskussion af, hvordan forsyningssikkerheden opretholdes under fair og lige vilkår i et marked med en stigende andel af vedvarende energi. Der bør ses på de beslutninger, der træffes i vore nabolande, og hvilken indflydelse disse har på den danske forsyningssikkerhed og konkurrencesituation. Eksempelvis integration og forbedring af de eksisterende markeder og udvidelse af markederne for systemydelser på tværs af grænser.

Samtidig opfordrer Dansk Energi til, at der laves et udredningsarbejde om forsyningssikkerheden i Danmark med henblik på at man kan være klar til evt. at indføre et markedsbaseret system for betaling af kapacitet til kraftvarmeproduktion med særlig fokus på den overgangsperiode, hvor det eksisterende marked ikke er tilstrækkeligt samt at grundbeløbsbetaling til decentrale værker ikke forlænges i den nuværende form. Der skal desuden skeles til udviklingen af betaling for kapacitet i naboområderne, her særligt Tyskland, der forventes at indføre en metode i 2015. Det kan, også i Danmark, blive nødvendigt, at se på markedsbaserede kapacitetsmarkeder som en overgangsløsning (ud over det eksisterende marked for el og systemydelser) for sikre kapacitet nok til opretholdelse af forsyningssikkerheden.

DONG Energy A/S understreger, at elmarkedets design bør tilpasses, så det sikrer forsyningssikkerheden og en omkostningseffektiv vej hen mod et energisystem, baseret på vedvarende energikilder. Konkret er det afgørende, at markederne giver incitamenter til at investere og holde eksisterende fleksible termiske anlæg i drift til et niveau, som sikrer rettidig og tilstrækkelig produktionskapacitet. Tilpasninger og særlige foranstaltninger med henblik på at sikre tilstrækkelige kapacitet skal koordineres på regionalt niveau eller omhyggeligt udformes med henblik på at løse specifikke lokale og nationale udfordringer for at forhindre konkurrenceforvridende virkninger på samhandelen og negative effekter på forsyningssikkerheden for tilstødende områder. Desuden bør sådanne foranstaltninger i almindelighed udformes på en sådan måde, at de minimerer forvridende effekter på eksisterende markeder og deres prissignaler.

Greenpeace finder, at nationale kapacitets-"foranstaltninger" kan forvrilde markedet. Nationale kapacitetsbetalinger eller foranstaltninger diskuteres i visse hovedstæder med et eneste fokus på elproduktion, og i nogle tilfælde skelnes der ikke engang mellem fleksibel og ufleksibel forsyning. Der ses bort fra energibesparelser, foranstaltninger på efterspørgselssiden og lagring, og en satsning på kapacitetsmekanismer kan føre til at omdirigere investeringer fra intelligente net, regionale samkøringsforbindelser mhp. balancering og fra innovative vedvarende energiteknologier og effektivitetsteknologier. Rådet bør derfor anmode Kommissionen om en detaljeret vurdering af EU's kapacitetssituation i 2030- og 2050-horisonten og af europæiske strategier, der fremmer vedvarende energi og energieffektivitet.

Støttesystemer for vedvarende energi

Vedvarende Energi noterer sig Kommissionens forslag om, at den skal vurdere støtten til VE, lave en vejledning for støtteordninger for VE, og revidere retningslinjerne for miljøbeskyttelse mht. støtte til VE. Alt dette skal bl.a. ske for at fremme integration på tværs af grænserne. Vedvarende Energi påpeger, at Kommissionen tidligere har arbejdet med forslag til fælles støttesystemer for vedvarende energi, som efter Vedvarende Energis vurdering ville have begrænset den udvikling af VE, vi har haft i EU, bl.a. ved at stoppe de mest effektive støttesystemer: faste afregningspriser i en fastsat periode. Samtidig kan Vedvarende Energi ikke se, at der er behov for at fremme integration af støttesystemer på tværs af landegrænser, men derimod for at udveksle erfaringer om VE-støtte mellem EU-landene. Derfor foreslår Vedvarende Energi, at EU Kommissionen ikke opfordres til at lave vejledninger om støtteordninger for VE og til at arbejde for integration af støttesystemer på tværs af landegrænser. Til gengæld foreslår Vedvarende Energi, at Kommissionen organiserer et permanent forum for udveksling af erfaringer med støtteordninger for vedvarende energi, hvor Kommissionen og landene i fællesskab kan vurdere udviklingen af støttesystemer for VE.

Miljødumping

Vedvarende Energi noterer, at det af meddelelsen fremgår, at import af el og gas til EU sker uden nogen afgifter. Vedvarende Energi kritiserer, at det ikke samtidig nævnes, at elimport ofte sker fra elproduktionsanlæg med større miljøbelastninger og lavere sikkerhed end anlæg i EU. For eksempel importerer Norden (via Finland) store mængder el fra Rusland, fra St. Petersborg området, hvor en stor del af strømmen produceres på reaktorer af Tjernobyl-typen, svarende til det Ignalina-værk, som Litauen blev tvunget til at lukke for at højne atomkraftsikkerheden indenfor EU. Der er en tilsvarende situation med import af el fra Ukraine fra gamle kulkraftværker. Den slags import giver et skævt marked, hvor producenter udenfor EU ikke har de samme miljøkrav som producenter indenfor EU. EU bør arbejde for et marked med lige vilkår for alle producenter, indenfor som udenfor EU. Derfor må EU kræve at anlæg, der eksporterer el til EU, skal have samme miljøkrav som elproducenter i EU.

Distribution

DONG Energy A/S er enig med Kommissionen om den strategiske betydning af 'smart grids' og timebetalingsmålere, der kan sikre slutkundernes aktive deltagelse i markedet. På den måde kan værdien af fleksibilitet mht. integration af vedvarende energi og effektivitet mht. udnyttelse af distributionsnettet realiseres. Desuden kan det være en drivkraft for mere aktive forbrugere og innovative forretningsmodeller. Kommissionen anfører imidlertid, at koncessioner til bl.a. drift af distributionsnet mest hensigtsmæssigt tildeles via et udbud på et ikke-diskriminerende grundlag. De potentielle konsekvenser af dette udsagn er efter DONG Energy A/S's opfattelse uklare, men man gør opmærksom på det faktum, at distributionsnettene er naturlige monopoler og repræsenterer en betydelig værdi. Der er en tæt sammenhæng mellem

ejskab af nettene, langsigtede investeringsbeslutninger og prioriteringer i forbindelse med den daglige drift af nettene. Investeringerne har typisk en 40 års horisont, og det er derfor en nødvendighed, at netejeren kan være sikker på, at aktiverne vil bevare deres værdi også i det lange løb

Rollefordelingen mellem monopol og marked

Dansk Energi noterer, at Kommissionen fremhæver at rollefordelingen mellem monopol og marked skal revurderes i et mere intelligent energisystem. Her finder Dansk Energi, at den danske "engrosmodel" er et oplagt eksempel. Dansk Energi opfordrer derfor til, at der fra dansk side arbejdes proaktivt for at fremme den danske model i forhold til en nordisk og europæisk harmonisering på detailmarkedet. En tættere koordinering på EU-niveau vil sikre, at kommercielle operatører kan agere i et ensartet marked overfor netvirksomheder på tværs af EU. Det kunne fx ske ved harmonisering af markedsmodeller på detailmarkedsniveau, med den danske engrosmodel som udgangspunkt. Derfor anbefaler Dansk Energi, at Kommissionens såkaldte "Smart-Grid Task Force" bør opstille og anbefale et egentligt markedsdesign – og ikke kun en datamodel, som arbejdet pt. alene har fokus på.

Meddelelsen blev endvidere behandlet på Klima-, Energi- og Bygningspolitisk Specialudvalg den 22. januar 2013, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Dansk Energi betonedede betydningen for det indre marked af indfasning af vedvarende energi, samt at der til trods for ejermæssig adskillelse kan være problemer i forhold til aktørernes ageren på markedet. Dansk Energi nævnte desuden problemstillingen omkring 'loop-flows' som væsentlig, samt at prisen for manglende fuld udbygning af det indre marked for energi ses nu i form af forsyningssikkerhedsudfordringer.

Vedvarende Energi nævnte, at miljødumpingsaspektet, samt beskyttelse af små forbrugere er vigtigt. Vedvarende Energi mener, at meddelelsen fokuserer for meget på udbygning af elnettet - og ikke tager tilstrækkelig højde for indre lokal fleksibilitet.

Det Økologiske Råd mener, at sektoren har problemer med tænke markedsorienteret, og at der er brug for en plan B i forhold til kapacitetsmekanismer og fokus på efterspørgselsiden, og fremhævede her energieffektivitet.

NOAH og Dansk Fjernvarme fremhævede ligeledes lokalt baserede løsninger og nævnte, at kapacitetsproblemer bliver en realitet.

Landbrug&Fødevarer nævnte, at implementering er central, og at der skal holdes fast i gennemførelse af allerede vedtagne instrumenter.

Greenpeace fremhævede, at energimarkedet er skævvredet af subsidier til fossile brændsler.

Sagen blev behandlet på Klima-, Energi- og Bygningspolitisk Specialudvalg den 13. maj 2013, hvor Det Økologiske Råd bemærkede, at rådskonklusionerne på baggrund af meddelelsen bør reflektere 1) Pris- og kvalitetssammenligningsinstrumenter i forhold til styrkelse af forbrugeren- især produkter med klimaeffekt, med effekt for additional VE og med fleksibilitetsudnyttende egenskaber 2) Ved tilstrækkelig produktionskapacitet skal der være tale om tilstrækkelig kapacitet fsva. både el- og varmeproduktion 3) forsyningssikkerhed skal besvares med fire tiltag: energieffektivisering, produktionskapacitet, transmissionskapacitet og nationalt og internationalt og fleksibilitetsfremmende markeder. 4) Udviklingen af fleksibilitets- og

balancemarkeder skal styrkes lokalt, nationalt og regionalt for at udnytte både store og små fleksibiliteter som supplement til transmissionskapaciteten 5) EU's energisystem er i en overgangsfase fra fossil baseret produktion til en øget mængde vedvarende energi. Herved kan eksisterende anlæg blive økonomisk urentable før de systemmæssigt og energiforsyningsmæssigt kan undværes. For at løse dette problem billigst muligt kan kapacitetsmarkeder være fornuftigt. 6) Samtænkning af el, gas og varmesystemer er nødvendigt for at nå både forsyningsikkerhed og billigst muligt energisystem.

Vedvarende Energi anførte, at der ved større grad af el-udveksling over grænserne kan være risiko for import fra miljøbelastende kilder; at balancemarkeder er nødvendige lang tid i fremtiden; at beskyttelse af forbrugerne i det indre energi marked skal sikres.

Noah anførte, at udlandsforbindelser vil gøre det sværere for Danmark at nå målet om fossilfrihed.

Vindmølleindustrien påpegede at udbygning af infrastruktur er vigtigt i forhold til integration og eksport af vedvarende energi.

Greenpeace spurgte til, hvilke miljøskadelige fossile subsidier der findes i Danmark.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed om rådskonklusionerne.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen har under forhandlingerne af rådskonklusionerne lagt følgende holdning til grund:

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen som et godt grundlag for en drøftelse af problemerne med den fulde gennemførelse af det indre energimarked, og hvordan man kommer videre. Regeringen lægger vægt på, at opfølgning på meddelelsen bliver ambitiøs med hensyn til den fulde gennemførelse af det indre el- og gasmarked, både hvad angår indhold og timing, således at målet om fuld gennemførelse i 2014, sat af Det Europæiske Råd i februar 2011, kan blive indfriet.

Regeringen lægger vægt på, at der i gennemførelsen af det indre el- og gasmarked sikres sammenhæng mellem mål, midler og finansiering. Udmøntningen af Kommissionens konkrete initiativer bør ske på en måde, der understøtter den økonomiske genopretning og understøtter konsolidering af de offentlige finanser, er omkostningseffektiv og tager hensyn til virksomhedernes konkurrenceevne.

Kommissionens initiativer bør også understøtte konkurrencen og investeringer i infrastrukturen. Kommissionen peger i den sammenhæng bl.a. på et princip om at udbyde koncessioner til drift af distributionsnet på ikke-diskriminerende vilkår som et princip, der kan medvirke til at øge effektiviteten og de markedsmæssige incitamenter. De mulige konsekvenser af dette udsagn kan imidlertid være ganske omfattende, og der bør derfor gennemføres en grundig konsekvensanalyse, der også omfatter juridiske vurderinger, idet forandringerne kan være væsentlige. Det af regeringen igangsatte reguleringseftersyn vedrørende elsektoren forventes også at omfatte dette spørgsmål.

I relation til investeringer i infrastrukturen lægger regeringen vægt på, at rammerne for finansielle investorers deltagelse i investeringer i såvel infrastruktur som produktion gøres så klare

som muligt, samtidig med at hensigten med 3. liberaliseringspakkes krav om ejermæssig adskillelse, nemlig at fjerne incitamenterne til konkurrenceforvridning, ikke undergraves.

Regeringen finder, at elmarkedet som udgangspunkt er det rigtige instrument til at løse spørgsmål knyttet til forholdet mellem forbrug og produktion. Stigende elpriser som følge af mangel på kapacitet vil normalt virke som incitament til at sikre at ny kapacitet tilvejebringes, og nationale kapacitetsmarkeder kan få konkurrenceforvridende konsekvenser. Regeringen anerkender imidlertid, at der kan være en risiko for forsyningssikkerheden, og den følger derfor udviklingen nøje og vurderer løbende, om der er behov for nye mekanismer til at sikre den nødvendige kapacitet. Regeringen hilser i den forbindelse Kommissionens høring om behov for kapacitetsmekanismer - som eventuelt efterfølges af retningslinjer for opbygningen af kapacitetsmekanismer - velkommen. Såfremt kapacitetsmarkeder ikke kan undværes er det afgørende, at de udformes på et fælles, harmoniseret EU-grundlag, baseret på principperne for det indre marked.

Regeringen finder, at de foreslåede rådskonklusioner flugter godt med ovenstående holdning og kan på det grundlag støtte vedtagelsen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådskonklusionerne har ikke været forelagt Folketingets Europaudvalg. Meddelelsen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 30. november 2012 forud for rådsmødet (energi) den 3. december 2012 og igen den 8. februar 2013, forud for rådsmødet (energi) den 22. februar 2013.

3. Kommissionens meddelelse ”Energiteknologier og innovation”

- *Politisk debat*

KOM(2013)253 endelig

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har den 2. maj 2013 offentliggjort en meddelelse om energiteknologiperspektiver og innovation i en fælles europæisk energipolitik.

2. Baggrund

For at møde de energiteknologiske udfordringer og realisere opfyldelsen af EU's klima- og energipolitiske mål, skal flere nye innovative, effektive og omkostningseffektive energiteknologier bringes frem til markedet.

Det forstærker ifølge Kommissionen behovet for at sikre en integreret forsknings- og innovationskæde på fællesskabsniveau, der spænder fra grundforskning til markedsintroduktion, og dermed en højere grad af koordinering mellem forskellige energiteknologiområder og programmer, herunder øget koordinering mellem medlemsstaternes programmer.

Samtidig må fællesskabsinitiativer nødvendigvis fokuseres på indsatsområder, der ligger ud over, hvad medlemslandene kan gennemføre på egen hånd eller bilateralt.

Den Strategiske Energiteknologiplan (SET-planen) har skabt forudsætningerne for en mere EU-integreret og mindre fragmentarisk tilgang til planlægningen af energiteknologiuudviklingen på fælles europæisk niveau. Det har bl.a. resulteret i, at projekter med industrielle applikationer er blevet prioriteret og en fælles samarbejdsmetode for forskningsinstitutioner er etableret. Det er dog Kommissionens opfattelse, at der er brug for yderligere et skub for at skabe teknologi og innovation, der sætter fællesskabet i stand til at opfylde 2020 målene og de mere langsigtede målsætninger.

3. Formål og indhold

Meddelelsen tager udgangspunkt i behovet for et mere integreret syn på energiteknologiuudviklingen i EU, hvor den teknologiske udvikling for de enkelte teknologier ses i en sammenhæng, og der etableres en klar udviklingslinje fra forskning til marked.

Kommissionen konkluderer i meddelelsen, at SET-planen skal styrkes, dels gennem et mere effektivt mandat til styregruppen for SET-planen og de individuelle industriinitiativer, dels ved udvikling af et ”*Integrated Roadmap*” for den samlede teknologiuudvikling, fra forskning til marked, for de teknologier, der allerede indgår i SET-planen.

Endvidere opfordrer Kommissionen parlamentet og Rådet til at støtte:

- Den fortsatte udvikling af SET-planen i lyset af EU's klimapolitik
- Nøgleprincipperne i meddelelsen i udviklingen af energiteknologi og innovation i EU
- Tilpasningen af nationale, regionale, og private ressourcer til en mere integreret forsknings- og innovationstilgang.

Kommissionen opfordrer videre medlemsstaterne og regionerne at støtte en integreret ”roadmap” og handlingsplan gennem:

- En øget koordination af energiforsknings- og innovationsprogrammer såvel som anvendelsen af EU's strukturfonde og EU ETS auktions indkomster
- Øget samarbejde i klynger og fælles programmer med europæisk merværdi.
- Yderligere integration af national institutionel finansiering og forskningskapacitet gennem "European Energy Research Alliance" (EERA), som er forskningskomponenten i SET-planen.
- Etablering af støttemekanismer, der sikrer en hurtigere udrulning af bæredygtige løsninger til markedet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er endnu ikke blevet hørt.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret

7. Konsekvenser

Meddelelsen har ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Meddelelsen medfører ikke, at Danmark skal afgive kontrol over egne midler eller indgå i samarbejder, hvor Danmark ikke har en direkte egen interesse.

Meddelelsen har ingen væsentlige konsekvenser for erhvervslivet.

8. Høring

Sagen blev behandlet på Klima-, Energi- og Bygningspolitisk Specialudvalg den 13. maj 2013 og sendt i kort skriftlig høring herefter.

Vedvarende Energi (VE) mener, at Danmark skal arbejde for, at vedvarende energi og energi-effektivitet bliver hovedprioriteter i EU's energiforskning. VE mener, at atomkraftsforskning og CCS skal nedprioriteres. VE mener desuden, at det er vigtigt, at folkelige organisationer (NGO'ere) fortsat får støtte til at deltage i EU-forsknings samarbejde.

Det Økologiske Råd (DØR) mener også, at forskning og udvikling af atomkraft og CCS bør nedprioriteres kraftigt – evt. helt fjernes. DØR mener, at der skal etableres sammenhæng mellem energieffektivitet og de forbedringer af f.eks. indeklima, komfort, støj og dagslys, som kan opnås via renovering af bygninger- Danmark bør fokusere på at styrke forskning og know how, som kan fremme integrationen af og optimere værdien af vedvarende energi.

Energinet.dk støtter i forlængelse heraf meddelelsens budskab om, at energiteknologier bør bedømmes på deres fleksibilitet, integrationspotentialer og effekt på det samlede, eksisterende energisystem. Energinet.dk mener desuden, at meddelelsen fokus på de næste 7 år frem mod 2020, bør suppleres med et langsigtet fokus, der ser på FUD af nye teknologier, som skal bidrage til at nå målsætninger efter 2020 – evt. 2035 så der er sammenhæng med IEAs scenarie.

Vindmølleindustrien ser en stærk sammenhæng mellem en ambitiøs fastlæggelse af bindende VE-mål for 2030 og tilvejebringelse af forsknings- og innovationsmidler for at sikre en om-

kostningseffektiv omstilling til et Europa baseret på VE-produceret energi med en lav afhængighed af importeret energi. Stabile og langsigtede rammevilkår med fornuftige afsætningsmuligheder er en stærk driver for virksomhedsfinansierede forsknings- og innovationsaktiviteter med henblik på, at den enkelte virksomhed opnår konkurrencefordele. Net- og transmissionsområdet er, udover vindkraft, et andet nøgleområde til at sikre en omkostningseffektiv omstilling af den europæiske energiforsyning- og forbrug.

WWF Verdensnaturfonden mener ligeledes, at fastlæggelsen af en ambitiøs ramme for 2030 med bindende mål for CO₂-reduktion, vedvarende energi og energibesparelser vil være en væsentlig driver for udvikling og innovation af grønne energiteknologier. WWF mener desuden, at EU bør prioritere at støtte udvikling og innovation af teknologier inden for vedvarende energi og energieffektivitet, samt teknologier der kan fremme integrationen og optimere værdien af VE.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de fleste medlemslande vil hilse meddelelsen velkommen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser meddelelsen velkommen og støtter meddelelsens forslag, om at bidrage til en øget koordinering af den samlede indsats på energiteknologiudviklingsområdet i EU.

Regeringen har fokus på øget internationalt samarbejde indenfor energiteknologiudvikling. Meddelelsen ligger indenfor de allerede etablerede samarbejdsrammer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

4. Eksterne energirelationer

- *Orientering fra Kommissionen / Formandskabet*

Intet KOM-nr.

Nyt notat

1. Resumé

---

2. Baggrund

Kommissionen og formandskabet orienterer traditionelt på energirådsmøderne om udviklingen i EU's relationer på energiområdet i forhold til tredjelande og internationale organisationer. På rådsmødet den 7. juni 2013 forventes en orientering om udviklingen i de vigtigste relationer, evt. efterfulgt af en kort drøftelse.

3. Formål og indhold

Det forventes, at formandskabet og Kommissionen vil orientere om udviklingen i EU's relationer på følgende områder:

- a) EU-Rusland forholdet. Det 31. EU-Rusland topmøde bliver afholdt i Jekaterinburg den 3.-4. juni 2013.
- b) Det Internationale Energiagentur (IEA).
- c) Clean Energy Ministerial (CEM). Kommissionen forventes at orientere om dets nylige engagement i dette globale energiforum efter CEM4-ministermødet i New Delhi den 17.-18. april 2013.
- d) Den Sydlige Korridor for energi.
- e) EU-Algeriet – Aftalememorandum på energi vedtaget i april/maj 2013.
- f) Den Strategiske Gruppe for Internationalt Energisamarbejde.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene tager orienteringen til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark støtter generelt en aktiv politik fra EU's side på energiområdet i forhold til tredjelande og internationale energioorganisationer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.